

Najaarspakket Europees Semester: sterker uit de crisis komen en Europa groener en digitaal maken

Brussel, 24 november 2021

De Europese Commissie heeft vandaag het startschot gegeven voor de cyclus van het Europees semester 2022 voor coördinatie van het economisch beleid. Het najaarspakket van het Europees Semester omvat de jaarlijkse duurzame-groeianalyse, adviezen over de ontwerpbegrotingsplannen van de eurozone voor 2022, beleidsaanbevelingen voor de eurozone en het voorstel van de Commissie voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid.

Het pakket bouwt voort op de [economische najaarsprognose 2021](#), waarin werd opgemerkt dat de Europese economie van herstel naar expansie overging, maar met nieuwe tegenwind kampte.

Jaarlijkse duurzame-groeianalyse

In de jaarlijkse duurzame-groeianalyse van dit jaar wordt een ambitieuze agenda voor 2022 voorgesteld die de EU voert van crisisbeheersing naar een duurzaam en billijk herstel, dat de economische veerkracht van de EU versterkt. De analyse beschrijft ook hoe de faciliteit voor herstel en veerkracht, de kern van [NextGenerationEU](#), dieper in de nieuwe cyclus van het Europees semester wordt geïntegreerd. Dat leidt tot synergie tussen die processen en vermijdt onnodige administratieve rompslomp voor de lidstaten. In de jaarlijkse duurzame-groeianalyse wordt ook bepaald hoe de duurzameontwikkelingsdoelstellingen verder worden geïntegreerd in het Europees semester, zodat hierover in alle lidstaten een volledig bijgewerkte en consequente rapportering gebeurt.

Met een budget van 723,8 miljard euro in subsidies en leningen speelt de [faciliteit voor herstel en veerkracht](#) een centrale rol bij de opbouw van een veerkrachtige economie waarin rechtvaardigheid centraal staat. Nu de economische prioriteiten van de EU in de faciliteit voor herstel en veerkracht ingebed zijn, begeleidt het Europees Semester de lidstaten beter om van de groene en de digitale transitie een succes te maken en een veerkrachtigere EU-economie op te bouwen.

De Commissie heeft tot nu toe 22 nationale plannen voor herstel en veerkracht bekrachtigd en de Raad heeft die allemaal goedgekeurd. Daarmee is sinds augustus 2021 52,3 miljard euro aan voorfinanciering voor 17 lidstaten vrijgemaakt. De door de Raad goedgekeurde plannen belopen in totaal 291 miljard euro aan subsidies en 154 miljard euro aan leningen. De aandacht verschuift nu naar de feitelijke uitvoering van de herstelplannen.

De voorfinanciering door de faciliteit voor herstel en veerkracht begint al een waardevolle bijdrage te leveren aan de vier dimensies van duurzame mededinging die in de jaarlijkse duurzame-groeianalyse zijn omschreven: milieuduurzaamheid, productiviteit, billijkheid en macro-economische stabiliteit.

De Commissie vraagt de lidstaten ook ervoor te zorgen dat hun hervormingen en investeringen de prioriteiten van de jaarlijkse duurzame-groeianalyse weerspiegelen.

Adviezen over de ontwerpbegrotingsplannen van de lidstaten van de eurozone

De [adviezen van de Commissie over de ontwerpbegrotingsplannen voor 2022](#) zijn gebaseerd op de aanbevelingen van de Raad van juni 2021 voor het begrotingsbeleid. De algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact blijft in 2022 van toepassing.

De lidstaten bouwen de tijdelijke noodmaatregelen af en richten de steunmaatregelen steeds meer op duurzaam en inclusief herstel. Subsidies uit de faciliteit voor herstel en veerkracht zijn in 2022 goed voor 24 % van alle herstelmaatregelen. De subsidies uit de faciliteit voor herstel en veerkracht worden vervroegd beschikbaar gesteld: de lidstaten geven naar verwachting meer dan 40 % van het totale bedrag aan toegekende subsidies uit, zonder te wachten op het uitkeringsbesluit over het behalen van mijlpalen en doelstellingen. Nationaal gefinancierde investeringen blijven in 2022 in alle lidstaten geheel of grotendeels in stand, zoals de Raad had aanbevolen.

De lidstaten van de eurozone plannen voor 2020-2022 meer uitgaven. Overheidsinvesteringen en andere kapitaaluitgaven uit de nationale en EU-begrotingen leveren een belangrijke positieve

bijdrage, maar de nationaal gefinancierde netto lopende primaire uitgaven stijgen in 2021 en 2022 het meest. In verscheidene lidstaten, waaronder sommige met hoge schulden, wordt het ondersteunend begrotingsbeleid naar verwachting gestuurd door hogere nationaal gefinancierde lopende uitgaven, of door ongedekte belastingverlagingen. Dit kan in bepaalde gevallen een aanzienlijk effect hebben op de onderliggende begrotingssituatie. Ongeveer een kwart van de lidstaten plannen nationale en Europese investeringen.

Aanbeveling voor de eurozone en waarschuwingsmechanismeverslag

De [aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone](#) bevat advies op maat aan de lidstaten over onderwerpen die van invloed zijn op de werking van de eurozone als geheel. Zo moeten de lidstaten, individueel en collectief binnen de Eurogroep, in 2022-23 hun nationaal begrotingsbeleid blijven inzetten en coördineren met het oog op doeltreffend duurzaam herstel. Zij moeten in 2022 hun gematigd ondersteunend begrotingsbeleid voortzetten en begrotingsmaatregelen geleidelijk ombuigen naar investeringen ter bevordering van een veerkrachtig en duurzaam herstel. Tevens wordt erop aangedrongen om in de arbeidsmarkten van noodmaatregelen over te stappen naar herstelmaatregelen door te zorgen voor een doeltreffend actief arbeidsmarktbeleid, conform de aanbeveling van de Commissie voor doeltreffende actieve steun voor werkgelegenheid (EASE) naar aanleiding van de COVID-19-crisis. De lidstaten van de eurozone moeten hun begrotingsbeleid flexibel houden om te kunnen reageren wanneer de pandemie weer opflakert. Als de economische omstandigheden dit toelaten, moeten zij op middellange termijn een voorzichtig begrotingsbeleid voeren, de schuld draaglijk houden, en tegelijk de investeringen verhogen. Voorts is het belangrijk de bankenunie te voltooien, de internationale rol van de euro te versterken en een digitale euro tot stand te brengen.

Het [waarschuwingsmechanismeverslag](#) is een screeninginstrument om mogelijke macro-economische onevenwichtigheden op te sporen. Uit het waarschuwingsmechanismeverslag van dit jaar blijkt dat diepgaande evaluaties vereist zijn voor 12 lidstaten: Cyprus, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Kroatië, Nederland, Portugal, Roemenië, Spanje en Zweden. Deze lidstaten waren al eerder onderworpen aan een dergelijke diepgaande evaluatie. Er werden toen onevenwichtigheden vastgesteld (Duitsland, Frankrijk, Ierland, Kroatië, Nederland, Portugal, Roemenië, Spanje en Zweden), die soms zelfs buitensporig waren (Cyprus, Griekenland en Italië). In deze nieuwe diepgaande evaluaties worden de ernst en de evolutie ervan, evenals de beleidsrespons van de lidstaten geanalyseerd om de eerdere beoordelingen te actualiseren en na te gaan wat er nog moet worden gedaan.

Stappen in het kader van het stabiliteits- en groeipact met betrekking tot Roemenië

[Roemenië valt sinds april 2020 onder de buitensporigtekortprocedure](#) doordat het in 2019 de in het Verdrag vastgelegde tekortdrempel overschreed. De Raad heeft in juni 2021 een nieuwe aanbeveling aan Roemenië gedaan om het buitensporige overheidstekort uiterlijk in 2024 te verhelpen.

Vanwege het behalen van de tussentijdse doelstelling voor 2021 is de Commissie van mening dat er in dit stadium geen verdere stappen moeten worden genomen in de buitensporigtekortprocedure tegen Roemenië. Zij zal de begrotingssituatie van Roemenië opnieuw evalueren zodra een nieuwe regering een begroting voor 2022 en een begrotingsstrategie voor de middellange termijn indient.

Verslag over verscherpt toezicht en over toezicht na de uitvoering van programma's

In het [twaalfde verslag over het verscherpte toezicht voor Griekenland](#) wordt vastgesteld dat het land verdere vooruitgang heeft geboekt bij de overeengekomen verbintenissen, ondanks vertragingen, mede ten gevolge van de coronapandemie en de rampzalige bosbranden in augustus 2021. Dit verslag zou als basis kunnen dienen voor de Eurogroep om te beslissen over de vrijgave van de volgende reeks beleidsafhankelijke schuldmaatregelen.

[Cyprus](#), [Ierland](#), [Portugal](#) en [Spanje](#) blijken in staat te blijven hun uitstaande schuld af te lossen.

Voorstel voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid

Het [gezamenlijke verslag over de werkgelegenheid](#) bevestigt dat de arbeidsmarkt zich herstelt, hoewel de werkgelegenheid nog niet terug is op het niveau van vóór de crisis. De COVID-19-crisis heeft met name gevolgen gehad voor jongeren, werknemers in atypische arbeidsvormen, zelfstandigen en onderdanen van landen buiten de EU. Sectoren met een hoge vraag kampen al met een tekort aan arbeidskrachten. Tegelijkertijd komt een aantal bedrijven uit de crisis met aanzienlijke financiële problemen, en kunnen sommige banen verdwijnen, maar anderzijds zorgen de groene en de digitale transitie ook voor nieuwe banen. Tegen deze achtergrond worden actieve arbeidsmarktmaatregelen, en met name steun voor de overstap naar een andere baan, van bijzonder belang. Deelname aan volwassenenonderwijs is nog lang niet de norm in de hele EU en de pandemie heeft ook daarbij toegeslagen, met grote verschillen tussen de lidstaten. Het blijft dus een uitdaging

om ervoor te zorgen dat mensen over de vaardigheden beschikken die nodig zijn voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Ten slotte hebben de sociale voorzieningen de samenleving geholpen de COVID-19-crisis door te komen zonder grote toename van armoederisico's of inkomensongelijkheid. Dit was mede te danken aan de aanzienlijke steun op nationaal en EU-niveau, bijvoorbeeld door regelingen voor tijdelijke werkloosheid en andere maatregelen voor baanbehoud die tijdens de crisis zijn ingevoerd of uitgebreid en die zijn gefinancierd uit het SURE-instrument. Toch blijven er in veel landen leemten in de sociale bescherming, met name voor atypische werknemers en zelfstandigen. De analyse in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid van 2022 is gebaseerd op het herziene sociale scorebord dat nu de monitoring van 18 van de 20 beginselen van de [Europese pijler van sociale rechten](#) ondersteunt. Hiermee kunnen de voornaamste problemen inzake werkgelegenheid en op sociaal gebied uitvoerig worden geëvalueerd. De EU-leiders hebben op de sociale top in Porto het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten bekrachtigd, die [drie EU-kerndoelen](#) bevat inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding tegen 2030, en deze doelen zijn nu in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid geïntegreerd.

Verklaringen van de leden van de Commissie:

Valdis **Dombrovskis**, uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen: *We zijn bezig met de overgang van crisisbeheer naar groeivriendelijke investeringen voor de toekomst, en met de juiste hervormingen en investeringen in Europa kunnen we een inclusief, langdurig en duurzaam herstel tot stand brengen. Naast de faciliteit voor herstel en veerkracht, die dient als financieringsstructuur, kunnen de lidstaten ook het Europees semester gebruiken als beleidskompas. Met deze begeleiding kunnen ze de groene en de digitale transitie bevorderen, de economie de nodige impulsen geven en ons collectief weerbaarder maken tegen toekomstige schokken. Met het Semester kunnen ze ook nieuwe en oude risico's voor het herstel aanpakken. Verder moeten we bedrijven versterken, meer mensen aan hoogwaardige banen helpen, investeringen gemakkelijker maken en beleid coördineren om te zorgen dat de begrotingen van de EU houdbaar blijven.*

Paolo **Gentiloni**, commissaris voor Economie: *"De Europese economie groeit sterk, maar kampt met tegenwind: snel toenemende coronagevallen, de inflatie piekt en de leveringsketens blijven haperen. Deze complexe economische situatie vraagt om fijnmazig beleid: we moeten het herstel niet vertragen en overgaan naar een duurzamer, concurrerend en inclusief groeimodel na de pandemie. Voor de eurozone stellen we een gematigd ondersteunend begrotingsbeleid voor 2022 voor, met de nadruk op investeringen, nieuwe vaardigheden voor werknemers en op de solvabiliteit van levensvatbare bedrijven. We houden de macro-economische onevenwichtigheden, vaak versterkt door de pandemie, nauw in het oog. De faciliteit voor herstel en veerkracht wordt nu uitgevoerd in 22 EU-landen, die plannen om ongeveer 40% van de hun toegekende subsidies al in 2022 te besteden. Dit alles tot een goed einde brengen, wordt een hele klus, maar biedt ook heel wat kansen."*

Nicolas **Schmit**, commissaris voor Werkgelegenheid en Sociale Rechten: *"Actief arbeidsmarktbeleid, inclusief opleidings- en aanwervingsstimulansen, moet centraal staan in ons werk om de negatieve gevolgen van de pandemie te verzachten. Hierdoor stappen mensen gemakkelijker over naar een andere baan en verlopen de groene en de digitale transitie billijk en inclusief. Naast meer investeringen in vaardigheden moet ook worden gekeken naar arbeidsomstandigheden, om tekorten aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren aan te pakken. Wij moedigen mensen aan om naar nieuwe en toekomstbestendige banen over te stappen, maar we moeten ook de kwaliteit van deze nieuwe banen waarborgen."*

Volgende stappen

De Commissie verzoekt de Eurogroep en de Raad het pakket te bespreken en de vandaag voorgelegde richtsnoeren te bekrachtigen. Zij kijkt uit naar een constructieve dialoog met het Europees Parlement over de inhoud van dit pakket en over de volgende stappen in de cyclus van het Europees Semester.

Achtergrond

Het Europees Semester biedt een beproefd kader voor de coördinatie van het economisch en werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten, en zal deze rol blijven spelen in de herstelfase en bij het bevorderen van de groene en de digitale transitie. Net als in voorgaande jaren zullen de beleidsprioriteiten worden gestructureerd rond de vier dimensies van duurzame mededinging en in overeenstemming met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen.

De faciliteit voor herstel en veerkracht vormt de kern van NextGenerationEU, met 723,8 miljard euro aan leningen en subsidies ter ondersteuning van hervormingen en investeringen door de EU-landen. Deze middelen moeten de economische en sociale gevolgen van de coronapandemie verzachten en de Europese economieën en samenlevingen duurzamer en veerkrachtiger maken en beter voorbereiden op de uitdagingen en kansen van de groene en de digitale transitie.

Nadere informatie

[Vragen en antwoorden over het najaarspakket van het Europees Semester 2022](#)

[Mededeling over de jaarlijkse duurzame-groeianalyse 2022](#)

[Mededeling over de ontwerpbegrotingsplannen 2022](#)

[Adviezen over de ontwerpbegrotingsplannen 2022](#)

[Aanbeveling voor de eurozone 2022](#)

[Waarschuwingmechanismeverslag 2022](#)

[Mededeling over de begrotingssituatie in Roemenië](#)

[Verslag over het postprogrammatoezicht: Cyprus](#)

[Verslag over het postprogrammatoezicht: Ierland](#)

[Verslag over het postprogrammatoezicht: Portugal](#)

[Verslag over het postprogrammatoezicht: Spanje](#)

[Verslag over het verscherpte toezicht: Griekenland](#)

[Voorstel voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid](#)

[Economische najaarsprognose 2021](#)

[De Europese faciliteit voor herstel en veerkracht](#)

[Het Europees Semester](#)

IP/21/6105

Contactpersoon voor de pers:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Andrea MASINI](#) (+32 2 299 15 19)

[Flora MATTHAES](#) (+32 2 298 39 51)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Press conference on the European Semester autumn package](#)